

πρωτοχρονιά από το μεγάλο παιδί της. "Αν δεν τον βρουν κι' αυτόν, θα προσποιηθούν πως δεν τον διάβασαν. Κι' αν αναγκαστούν να μολογήσουν πως τον διάβασαν, θα πουν πως η τους χαλάει τη γλώσσα—αν είναι μεγάλοι γλωσσολόγοι σαν τον κ. Κανελλίδη—ή πως τους μωρνεταρεύει την Τέχνη—αν είναι μεγάλοι τεχνίτες σαν τον κ. Ξενοπούλο.

Αυτά θα πουν και να το δητε. Να δητε όμως και τί θα γίνη: Και το βιβλίο αυτό, όπως κι' όλα τ' άλλα τα λιγιστά, μά χρυσόστολιστα βιβλία, που ξεκινούν από την Αλήθεια και τραβούνε προς τη Ζωή, θα τραβήξουν θριαμβευτικά τον τίμιο δρόμο του, και θάνοιξη μάτια κλεισμένα προς το Φως, και θα ξεθολώσιν σκοτισμένες διάνοιες και θα συνεπάρη αποπλανημένες, από τα φαρμακευμένα γητέματα του άτιμου κι' εθνοπνίχτη Σχολαστικισμού, φυχές και θα συμμαζώξουν τριγύρω στην Πατρίδα λεβέντηδες διαλεχτούς θωρακισμένους με την Αλήθεια κι' έτοιμους να χτυπήσουν παλληκαρίσσια την άτιμη ψευτιά που την πατάει στα στήθια σαν βραχνάς σήμερα και δεν την αφήνει να ανασάνη.

Κι' ακόμα όπως προφητεύει ο Ψυχάρης στο άθνατο «Φιλ» του: «Από θα γίνη και να με θυμάστε ή να με θυμούνται τα παιδιά σας ή και των παιδιών σας τα παιδιά και μάλιστα τα έγγονα, γιατί μου φαίνεται πως θα ζήσω χρόνια πολλά, όσο ζήση κι' άφτς ο Λαός».

Το λέμε και το φωνάζουμε, κι' όσοι θέλουν ας μη το πιστέψουν. Τόσο το χειρότερο γι' αυτούς: Τα βιβλία του Ψυχάρη θά ζήσουν, όσο ζήση και η Αλήθεια.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΡΟΔΟΚΡΙΝΑ

1

Τ' άστέρια με τη λάμψη της
Σβύνει ή Σελήνη σαν προβάλη,
Σβύνεις και σύ κάθε όμορφή
Και κάθε γύρω λάμψη άλλη
Με τα παρθενικά σου κάλλη,
Καθώς τ' άστέρια με τη λάμψη της
Σβύνει ή Σελήνη σαν προβάλη!

Είναι το σώμα μου βαρύ
Κι' ώμωμ δεν έχει τα φτερά σου,
Τ' άπειρο χάος για να διαβή
Ν' άρξην μες στην άγκαλιά σου
Και να χορτάση τα φιλά σου
Μά ο λογισμός μου ούδ'ε στιγμή
Μπορεί να φύγη από κοντά σου!

3

Από τη νύχτα στη δουλιά
Και στη δουλιά βραδυάζεις,
Γοργή, γοργή χωρίς μιλιά,
Τό κάθε τι που έτοιμάζεις
Κι' αν σου ζητήσω δυό φιλιά,
Ξανθομαλλούσα κοπελιά,
Μου λες πως δεν άδειάζεις!

1903

ΠΕΥΚΟΣ ΟΡΕΙΝΟΣ

**Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ
ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ**

ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΚΡΟΥΜΠΑΧΕΡ

Επανάστασι του Αισχύλου (Die Aeschylus—Revolte in Athen) άπικαλει ο σοφός καθηγητής κ. Κρουμπάχερ την Μιστριωτική φασαρία, έξιςτορωίντας αυτήν κατά μήκος και πλάτος στην περίφημη έφημερίδα του Μονάχου «Beilage zur Allgemeinen Zeitung» (29/11 του Γενάρη).

Ο κ. Κρουμπάχερ στο άρθρο του—που δημοσιεύεται ως κύριο άρθρο στην έφημερίδα αυτή,—περιγράφει και σχολιάζει την παράστασι της «Ορέστειας» με όλα τα επικάλλητά της, επαινεί την ώδη του Ηκλαμά στην Αισχύλο που την βρίσκει πολύ έπιτυχημένη, ξιππάζεται με την στενοκεφαλιά των δασκαλοθρεμμένων λογίων και δημοσιογράφων που δεν κατορθώνουν να νοιώσουν πως όσο πλουσιώτερα και πρωτοτυπώτερα διαμορφώνεται στην σημερινή Έλλάδα ή γλώσσα, ή φιλολογία και ή Τέχνη, τόσο καλύτερα θά μπορούν οι Έλληνες να έννοούν, και να έχτιμούν την αρχαιότητα και μιλώντας για τον κ. Μιστριώτη, τον αρχηγό του κινήματος (ο κ. Μιστριώτης, κατά τον κ. Κρουμπάχερ, είναι «όχι τόσο κολα-

κευτικά γνωστός από μια ιστορία της Έλλ. φιλολογίας, άφαιμένη άπ' όλες τις Μούσες») λέει πως ήταν όργανο πολιτικό, άφου στο λόγο του παρευρέθηκε κι' ο «κακός δαίμονας της Έλλάδας, ο πανάρχαιος μά πάντοτε λάγνα άναζητώντας το ύπουργηλίκι κ. Δεληγιάννης» κι' άλλοι πολιτικοί.

Τίποτε δεν αφήνει άπιστό στο στό άρθρο του τό σημαντικό ο σοφός φιλέλληνας. Όλες οι άνοησίες που είπώθηκαν και που έγγράφηκαν τότε στις άξιόμνημόνευτες έξιες ήμέρες του πανζουρλισμού, τιμούνται και με μια σύντομη, μά και έπιγραμματική κρισούλα, δεν αφήνεται δε άμνημόνευτος ούτε αυτός ακόμα ο κ. Φαρμακόπουλος, ο Kultus minister, που έδωμάτισε πως πρέπει να παραστεινούνται τα αρχαία δράματα άμετάφραστα, άφου άρκει να ιδουμονόχα τις σκηνογραφίες οι θεατές, για να νοιώσουν το δράμα! Για την άλησμόνητη πανταχούσα της Ηρυτανείας, λέει πως έπρεπε ή Ηρυτανεία, αντή νάρθη σε συνενόησι με τους φοιτητές και να τους παρακαλή να έπιτρέπουν να μεταφράζονται τάραχια δράματα, όσο ή αρχαία γλώσσα δε γίνε χτύμα του λαού, να βάλη όλα τα παιδιά της Alma Mater σε περιορισμό ως που το καθένα τους να μεταφράση άπταιστα από ένα ζευγάρι στίχους του Αισχύλου στην νεοελληνική.

Αυτό όμως το κομμάτι που γίνεται λόγος για την προροδοσία και για τα Ρωσικά ρούβλια (άκόμα βλέπετε ή φήμη δεν έφερε ως στο Μονάχο τις Έγγλιζικες λίρες του κ. Ξενοπούλου) άξίζει να μεταφραστή άλάκρο, αν και χαρά μας ήτανε να μπορούσαμε να μεταφέρναμε στις στήλες του «Νουμά» άλάκρο το άρθρο του κ. Κρουμπάχερ, τό τόσο δυνατά και διδχχτικό.

«... Πριν ζήτηση ή Ηρυτανεία από τους καθηγητές να έπεμθούν και να συμβουλευσουν τους φοιτητές να ήσυχάσουν, ο κ. Ν. Πολίτης, ο γνωστός εκδότης του έξόχου έργου για τις νεοελληνικές παροιμίες, άποδοκίμασε τους φοιτητές για τό κίνημά τους και τους έτόνισε ιδιαιτέρως πως μονάχα παράστασι στην ζωντανή γλώσσα θά είναι δυνατή να μεταδώση τό κάλλος των άθανάτων έργων της αρχαιότητας στη σημερινή γενεά. Οι έφημερίδες όμως έξακολούθησαν για λίγο καιρό να χτυπούν τον μεταφραστή και έπειδή δε μπορούσαν να του πουν πως είναι άγράμματος, γιατί είναι γνωστή ή μάθησι και ή μόρφωσι του κ. Σωτηριάδη, άρχισαν να τον κατηγορούν γι' άλλα των άλλων: «Άλλη έλεγε ότι είσή-

ΔΟΓΓΟΥ

ΔΑΦΝΗΣ ΚΑΙ ΧΛΟΗ

Μετάφραση Ηλία Π. Βουτσερίδη

Αφου πήρε το τομάρι λύκου μεγάλου, που κάποτε βουβόλι, προστατεύοντας τα βώδια, τον σάτωσε με τα κέρατά του, το άπλωσε γύρω στο κορμί του, φορώντας το από τους ώμους ίσα με τα πόδια, ως που τα μπροστινά πόδια να ξαπλωθούν στα χέρια και τα πσιανά στα πόδια του ίσα με τη φτέρνα και το άνοιγμα του στομαχίου να σκεπάσει το κεφάλι σαν περικεφαλαία πολεμιστή. Κι' άφου γίνηκε σά θεριό, όσο μπορούσε καλύτερα, φτάνει στην πηγή, άπου

ποτιζόνταν τα γίδια και τα πρόβατα ύστερ' από τη βοσκή.

Κ' ήταν σε πολύ γούπατο ή πηγή και γύρω της όλος ο τόπος γεμάτος από άκουρόδατα και βότους και χαμηλούς κέντρους κι' ασκόλυμπρους· εύκολα έικει και λύκος άληθινός μπορούσε να κάνει καρτέρι. Στο μέρος αυτό άφου κρύφτηκε, κειροφυλαχτούσε το πότισμα και παράλπιζε ο Δόρκωνας, άφου την τρομάζει με τη θωριά του, ν' άρπάξει τη Χλόη. Λίγη ώρα περνάει κ' ή Χλόη οδηγούσε τα κοπάδια στην πηγή, άφινοντας το Δάφνη να κόβει χλωρά φύλλα, θροφή για τα κατσίκια ύστερ' από τη βοσκή· κ' οι σκύλοι, που φυλάν τα πρόβατα και τα γίδια ακολουθώντας, καθώς είναι φυσικό στα σκυλιά να παίρνουν μυρωδιά, άμα κινήθηκε από περιέργεια, άφου γαύγισαν, χύμιζαν σαν άπάνου σε λύκο· κι' άφου τον τριγύρισαν, προτού καλοσηκωθεί από τη ασστιμάρα, δάγκωναν το τομάρι. Κι' ως τότε από ντροπή να φανερωθεί κ' έπειδή προφυλάγονταν από το τομάρι που τον σκέπαζε, κοίτονταν βουβός μέσα στ' άγκάθια. Μά όταν και ή Χλόη κατατρομαγμένη καθώς τον πρωτόειδε, φώναζε το Δάφνη βοήθεια και τα σκυλιά ξεσκίζοντας το τομάρι δάγκωναν το κορμί του, άφου φώναζε δυνατά παρακαλούσε να τον βοηθήσουν ή κορασιά κι' ο Δάφνης, που είχε

πιά φτάσει. Τα σκυλιά με συνηθισμένο καύλισμα γλήγγυρα τα μέρωσαν· κι' άφου έφεραν στην πηγή τον Δόρκωνα, δαγκωμένο στα μεριά και στους ώμους, του ξεπλυναν τις δαγκωματιές, όπου είχαν μπει τα δόντια, κι' άφου καλομάστησαν χλωρή φλούδα φτελιξ την έθαναν άπάνου. Κι' έπειδή ήταν άμύθητοι από έρωτικές άποκοιές νόμισαν ποιμενικό άστερο την έπιβουλή του Δόρκωνα και δε θυμωσαν καθόλου, παρ' κι' άφου τον παρηγόρησαν και τον έφεραν άπ' το χέρι ως παραπέρα, τον ξεπροβόδησαν. Κ' εκείνος, σαν γλύτωσε από τέτοιο κίντυνο και σώθηκε από του σκυλιού κι' όχι, καθώς λέν, από του λύκου το στόμα, γιάτρευε το κορμί του.

Γ'. Ύστερα ο Δάφνης και ή Χλόη κουράστηκαν πολύ ίσα με τη νύχτα περιμαζεύοντας τα γίδια και τα πρόβατα, γιατί φοβισμένα από το λυκοτόμαρο και τρομαγμένα από τα γαυγίσματα των σκυλιών, άλλα σκεφάλωσαν στα βράχια κι' άλλα έτρεξαν κάτω του ίσα με τη θάλασσα. "Αν κ' ήταν συνηθισμένα και στη φωνή ν' άκουσιν και με τό σουραύλι να μερώνουν και στο χτύπημα των χειρών να μαζεύονται, όμως τότες ο φόβος τάκανε να τα λησμονήσουν όλα και μόλις βρισκοντάς τα από τ' άχνάρια, σαν τους λαγούς, τάφεραν στα μαντριά. Έκεινή μονόχα τη νύχτα κοιμήθηκαν βαθύ ύπνο και στον έρωτικά-